

# DGUY DENEME-4

Devlet Gelir Uzman Yardımcılığı Giriş Sınavı

## CEVAP VE AÇIKLAMALI ÇÖZÜMLER

60

SORU

4

ALAN

90

DAKİKA\*

4

SEÇENEK

Adı Soyadı:

Tarih / Başlama Saati:

### Kapsam

Hukuk 15 • Maliye 15 • Muhasebe 15 • İktisat 15

### Kaynak yaklaşımı

Ekli 12 Mart 2022 Gelir Uzmanlığı Yeterlik sınav PDF'sinin dört seçenekli, mevzuat/işlem temelli soru ve açıklamalı çözüm biçimi örnek alınmış; bütün soru gövdeleri ve seçenekler yeniden ve özgün olarak yazılmıştır.

### Güncellik ve kullanım uyarısı

Canlı internet taraması bu çalışma oturumunda kullanılamadığı için 2026 değişiklikleri teyit edilememiştir. Mevzuat referans tarihi 31.12.2025'tir; yıllık parasal had ve yeniden değerlendirme tutarlarına bağlı sorulardan özellikle kaçınılmıştır. Bu çalışma resmî sınav veya kurum yayını değildir. 60 soruluk çalışma için süre 90 dakika olarak önerilmiştir; resmî ilan, süre ve kapsam bakımından ilgili kurumun güncel duyurusu esastır.

\* 90 dakika, 60 soruluk bu deneme için oransal çalışma süresi önerisidir.

## CEVAP ANAHTARI

| S | C | S  | C | S  | C | S  | C | S  | C | S  | C | S  | C | S  | C | S  | C | S  | C |
|---|---|----|---|----|---|----|---|----|---|----|---|----|---|----|---|----|---|----|---|
| 1 | A | 7  | D | 13 | A | 19 | B | 25 | A | 31 | C | 37 | B | 43 | B | 49 | D | 55 | D |
| 2 | A | 8  | C | 14 | C | 20 | B | 26 | B | 32 | A | 38 | D | 44 | D | 50 | B | 56 | D |
| 3 | B | 9  | B | 15 | C | 21 | A | 27 | D | 33 | C | 39 | A | 45 | C | 51 | D | 57 | A |
| 4 | D | 10 | A | 16 | C | 22 | A | 28 | C | 34 | C | 40 | A | 46 | A | 52 | B | 58 | D |
| 5 | D | 11 | B | 17 | C | 23 | D | 29 | D | 35 | A | 41 | B | 47 | C | 53 | C | 59 | D |
| 6 | D | 12 | B | 18 | C | 24 | B | 30 | B | 36 | B | 42 | C | 48 | A | 54 | A | 60 | C |

## Sınav Dağılımı

| Alan     | Soru Aralığı | Soru Sayısı | Ağırlık |
|----------|--------------|-------------|---------|
| Hukuk    | 1-15         | 15          | %25     |
| Maliye   | 16-30        | 15          | %25     |
| Muhasebe | 31-45        | 15          | %25     |
| İktisat  | 46-60        | 15          | %25     |

## Çözüm kullanımı

Her çözümde doğru seçeneğin gerekçesi ve temel mevzuat/kavram dayanağı verilmiştir. Hukuk ve vergi sorularında yayın öncesi güncel resmî metinle son kontrol yapılması önerilir.

## HUKUK - ÇÖZÜMLER

1-15

1. 1982 Anayasası'na göre Türkiye Büyük Millet Meclisinin bilgi edinme ve denetim yolları aşağıdakilerin hangisinde birlikte ve doğru verilmiştir?

A

**Çözüm:** Anayasa'nın 98. maddesi uyarınca TBMM; Meclis araştırması, genel görüşme, Meclis soruşturması ve yazılı soru yollarıyla bilgi edinme ve denetim yetkisini kullanır. Gensoru ve güvenoyu, Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sisteminde bu denetim yolları arasında yer almaz. Doğru cevap A'dır.

Dayanak / kavram: T.C. Anayasası m. 98 | Düzey: Orta

2. Anayasa Mahkemesine bireysel başvuru bakımından aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

A

**Çözüm:** Bireysel başvuru, kamu gücü tarafından ihlal edildiği ileri sürülen ve hem Anayasa hem de Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi ortak koruma alanında bulunan temel haklar için öngörülmüştür. Kural olarak olağan kanun yollarının tüketilmesi gerekir; bireysel başvuru soyut norm denetimi değildir. Doğru cevap A'dır.

Dayanak / kavram: T.C. Anayasası m. 148; 6216 sayılı Kanun m. 45 | Düzey: Zor

3. İdare hukukunda yetki devri ile imza devri arasındaki farkı doğru açıklayan ifade aşağıdakilerden hangisidir?

B

**Çözüm:** Yetki devri, kanuni dayanak ve sınırlar içinde karar alma yetkisinin devralan makama geçmesini sağlar. İmza devrinde ise asıl yetki devreden makamda kalır; devralan yalnız belirlenen işlemleri onun adına imzalar. Bu nedenle doğru cevap B'dir.

Dayanak / kavram: İdare hukukunun genel ilkeleri - yetki devri ve imza devri | Düzey: Orta

4. Kamu mallarının hukuki rejimine ilişkin aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

D

**Çözüm:** Kamu malları kamu yararına veya kamu hizmetine tahsis edilmiş mallardır. Tahsis sürdükçe özel mülkiyet rejimine tabi olmazlar; kural olarak devredilemez, haczedilemez ve kazandırıcı zamanasımıyla iktisap edilemezler. Doğru cevap D'dir.

Dayanak / kavram: İdare hukukunun genel ilkeleri - kamu malları | Düzey: Kolay

5. İdari yargıda verilen iptal kararlarının hukuki etkisine ilişkin aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

D

**Çözüm:** İptal kararı, hukuka aykırı idari işlemi kural olarak yapıldığı tarihten itibaren hukuk düzeninden çıkarır. İdare, kararın gereklerine göre işlem veya eylem tesis etmek ve bunu kanuni süre içinde yerine getirmek zorundadır. Doğru cevap D'dir.

Dayanak / kavram: 2577 sayılı İYUK m. 28; iptal kararlarının geriye yürümesi ilkesi | Düzey: Zor

6. İlgilinin, hakkında idari davaya konu olabilecek bir işlem yapılması için yetkili idari makama başvurusu ve otuz gün içinde cevap verilmemesi halinde İdari Yargılama Usulü Kanununa göre hangi sonuç doğar?

D

**Çözüm:** İYUK'un 10. maddesinde, idari makamın başvuruya otuz gün içinde cevap vermemesi halinde isteğin reddedilmiş sayılacağı düzenlenmiştir. Bu zımni ret üzerine ilgili, kanuni dava açma süresi içinde idari yargıya başvurabilir. Doğru cevap D'dir.

Dayanak / kavram: 2577 sayılı İYUK m. 10 | Düzey: Orta

7. Türk Medeni Kanunundaki tapu siciline güven ilkesine ilişkin aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

D

**Çözüm:** TMK m. 1023, tapu kütüğündeki tescile iyi niyetle güvenerek aynı hak kazanan üçüncü kişiyi korur. Kötü niyetli kişi bu korumadan yararlanamaz; ilke taşınmaz siciline özgüdür. Doğru cevap D'dir.

Dayanak / kavram: 4721 sayılı Türk Medeni Kanunu m. 1023 | Düzey: Orta

8. Türk Medeni Kanununa göre bir dernek hangi anda tüzel kişilik kazanır?

C

**Çözüm:** Dernekler, kuruluş bildirimini, tüzüklerini ve gerekli belgeleri yerleşim yerinin en büyük mülki amirine verdikleri anda tüzel kişilik kazanır. Sonraki idari inceleme, tüzel kişiliğin doğum anını değiştirmez. Doğru cevap C'dir.

Dayanak / kavram: 4721 sayılı Türk Medeni Kanunu m. 59 | Düzey: Kolay

9. Karşılıklı borç yükleyen bir sözleşmede edim, borçlunun sorumlu tutulamayacağı bir nedenle sonradan imkansız hale gelmiştir. Türk Borçlar Kanununa göre kural olarak aşağıdakilerden hangisi uygulanır?

B

**Çözüm:** Borçlunun sorumlu olmadığı sonraki imkansızlıkta borç sona erer. Karşılıklı sözleşmede borçlu, karşı taraftan aldığı edimi sebepsiz zenginleşme hükümlerine göre geri verir ve henüz kendisine ifa edilmemiş karşı edimi isteme hakkını kaybeder; kanun veya sözleşmeyle riskin farklı dağıtıldığı haller saklıdır. Doğru cevap B'dir.

Dayanak / kavram: 6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu m. 136 | Düzey: Orta

10. Türk Borçlar Kanununa göre ceza koşulunun miktarına ilişkin aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

A

**Çözüm:** TBK m. 182 uyarınca taraflar ceza koşulunun miktarını serbestçe belirleyebilir; ancak hakim aşırı gördüğü ceza koşulunu kendiliğinden indirir. Ticari işlerde tacire ilişkin özel hükümler saklıdır. Doğru cevap A'dır.

Dayanak / kavram: 6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu m. 182 | Düzey: Orta

11. Türk Ticaret Kanununa göre tacirin ticari faaliyetlerinde uyması gereken özen ölçüsü aşağıdakilerden hangisidir?

B

**Çözüm:** TTK m. 18/2 uyarınca her tacir, ticaretine ait bütün faaliyetlerinde basiretli bir iş insanı gibi hareket etmek zorundadır. Bu ölçü, objektif ve profesyonel bir özen standardıdır. Doğru cevap B'dir.

Dayanak / kavram: 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu m. 18/2 | Düzey: Kolay

12. Türk Ticaret Kanununa göre acentenin müvekkili adına sözleşme yapabilmesi için aşağıdakilerden hangisi gerekir?

B

**Çözüm:** Acente kural olarak sözleşmelere aracılık eder. Müvekkili adına sözleşme yapabilmesi için kendisine özel ve yazılı yetki verilmesi gerekir. Bu nedenle doğru cevap B'dir.

Dayanak / kavram: 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu m. 107 | Düzey: Orta

13. Borçlunun, icra takibinden önce veya takip sırasında borçlu olmadığını tespitini istemek amacıyla açtığı dava aşağıdakilerden hangisidir?

A

**Çözüm:** Borçlu, bir hukuki ilişki nedeniyle borçlu olmadığını tespiti için icra takibinden önce veya takip sırasında menfi tespit davası açabilir. İstihkak ve sıra cetveline itiraz davaları farklı uyumsuzlıklara ilişkindir. Doğru cevap A'dır.

Dayanak / kavram: 2004 sayılı İcra ve İflas Kanunu m. 72 | Düzey: Kolay

14. Vergi Usul Kanununa göre verginin tarhı aşağıdakilerden hangisidir?

C

**Çözüm:** Tarh, vergi alacağının matrah ve oranlar üzerinden vergi dairesince hesaplanıp miktar itibarıyla belirlenmesidir. Tahakkuk, verginin ödenmesi gereken safhaya gelmesini; tahsil ise ödeme yoluyla yerine getirilmesini ifade eder. Doğru cevap C'dir.

Dayanak / kavram: 213 sayılı Vergi Usul Kanunu m. 20-23 | Düzey: Orta

15. Vergi Usul Kanununa göre vergi incelemesinin temel amacı aşağıdakilerden hangisidir?

C

**Çözüm:** VUK m. 134'e göre vergi incelemesinin amacı, ödenmesi gereken vergilerin doğruluğunu araştırmak, tespit etmek ve sağlamaktır. İnceleme yalnız şekli eksikliklerle sınırlı değildir; maddi vergilendirme gerçeğinin belirlenmesini de kapsar. Doğru cevap C'dir.

Dayanak / kavram: 213 sayılı Vergi Usul Kanunu m. 134 | Düzey: Zor

## MALİYE - ÇÖZÜMLER

16-30

16. Negatif dışsallık yaratan bir üretim faaliyetinde Pigou vergisinin etkinlik amacıyla nasıl belirlenmesi beklenir?

C

**Çözüm:** Pigou vergisi, özel marjinal maliyet ile sosyal marjinal maliyet arasındaki farkı üreticinin kararına yansıtmayı amaçlar. Bu nedenle etkin üretim düzeyinde marjinal dışsal zarara eşit birim vergi uygulanması teorik olarak etkin sonucu sağlar. Doğru cevap C'dir.

Dayanak / kavram: Maliye teorisi - dışsallıkların Pigou vergisiyle içselleştirilmesi | Düzey: Orta

17. Lindahl çözümünde kamusal malın finansmanı ve miktarı hangi esasa göre belirlenir?

C

**Çözüm:** Lindahl yaklaşımında her birey kamusal maldan sağladığı marjinal faydaya göre kişiselleştirilmiş bir vergi fiyatıyla karşılaşır. Bireysel vergi fiyatlarının toplamı marjinal maliyete eşit olduğunda ve herkes aynı kamusal mal miktarında uzlaştığında Lindahl dengesi oluşur. Doğru cevap C'dir.

Dayanak / kavram: Maliye teorisi - Lindahl dengesi | Düzey: Zor

18. Tek boyutlu bir politika alanında seçmen tercihlerinin tek tepeli olduğu ve kararların çoğunlukla alındığı varsayımında medyan seçmen teoremi neyi öngörür?

C

**Çözüm:** Tek tepeli tercihler ve tek boyutlu politika uzayı altında medyan seçmenin ideal noktası, alternatif ikili oylamalarda çoğunluk desteği sağlayabilir. Bu sonuç, siyasal partilerin medyan seçmene yaklaşma eğilimini açıklar. Doğru cevap C'dir.

Dayanak / kavram: Kamu tercihi teorisi - medyan seçmen teoremi | Düzey: Orta

19. Peacock-Wiseman sıçrama tezine göre kamu harcamalarının uzun dönemde artmasının temel mekanizması aşağıdakilerden hangisidir?

B

**Çözüm:** Sıçrama tezine göre olağanüstü dönemler toplumun kabul ettiği vergi yükü sınırını yükseltir. Kriz sonrasında harcamalar eski düzeyine tamamen dönmez; böylece kamu harcamaları basamaklar halinde yukarı çıkar. Doğru cevap B'dir.

Dayanak / kavram: Kamu harcamaları teorisi - Peacock-Wiseman sıçrama tezi | Düzey: Orta

20. Aşağıdakilerden hangisi transfer harcamasının ayırt edici özelliğidir?

B

**Çözüm:** Transfer harcamalarında devlet, cari bir mal veya hizmet satın almadan satın alma gücü aktarır. Emekli aylıkları, sosyal yardımlar ve bazı faiz ödemeleri bu grupta değerlendirilir; doğrudan kamu tüketimi oluşturmaz. Doğru cevap B'dir.

Dayanak / kavram: Kamu harcamaları - reel ve transfer harcamaları ayrımı | Düzey: Kolay

21. Tam rekabetçi bir piyasada birim vergi konulduğunda talep arzdan daha inelastik ise vergi yükünün paylaşımıyla ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

A

**Çözüm:** Vergi yükü, fiyat değişimine daha az tepki veren piyasa tarafında daha fazla kalır. Talep arzdan daha inelastik olduğunda tüketiciler miktarı daha az azalttığı için verginin daha büyük bölümünü daha yüksek fiyat yoluyla üstlenir. Doğru cevap A'dır.

Dayanak / kavram: Vergi teorisi - yasal ve ekonomik vergi yükü, esneklikler | Düzey: Zor

22. Spesifik vergi ile ad valorem vergi arasındaki fark aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

A

**Çözüm:** Spesifik vergi litre, kilogram veya adet gibi fiziksel birim başına sabit tutardır. Ad valorem vergi ise mal veya işlemin parasal değeri üzerinden belirli oranla hesaplanır. Doğru cevap A'dır.

Dayanak / kavram: Vergi teorisi - spesifik ve ad valorem vergiler | Düzey: Kolay

23. Vergilemede eşit marjinal fedakarlık yaklaşımı aşağıdakilerden hangisini ifade eder?

D

**Çözüm:** Eşit marjinal fedakarlık ilkesinde vergi yükü, son vergi biriminin yarattığı marjinal fayda kaybı bütün mükelleflerde eşit olacak şekilde dağıtılır. Azalan marjinal fayda varsayımı altında bu yaklaşım artan oranlı vergilemeyi destekleyebilir. Doğru cevap D'dir.

Dayanak / kavram: Vergileme teorisi - fedakarlık yaklaşımları | Düzey: Zor

24. Bütçenin yıllık olma ilkesi aşağıdakilerden hangisini ifade eder?

B

**Çözüm:** Yıllık olma ilkesi, bütçe yetkisinin belirli bir mali dönem için verilmesini ve gelir-gider tahminlerinin bu dönem itibarıyla yapılmasını ifade eder. İlke, bütçenin mutlaka denk olması anlamına gelmez. Doğru cevap B'dir.

Dayanak / kavram: Bütçe ilkeleri - yıllık olma | Düzey: Kolay

25. Program bütçe sisteminin temel özelliği aşağıdakilerden hangisidir?

A

**Çözüm:** Program bütçe, kaynak tahsisini kamu amaçları, programlar ve performans sonuçlarıyla ilişkilendirir. Yalnız örgütsel veya kalem bazlı sınıflandırmayla yetinmez. Doğru cevap A'dır.

Dayanak / kavram: Bütçe sistemleri - program bütçe | Düzey: Orta

26. Artan oranlı gelir vergisi tarifesinde nominal gelirlerin enflasyon nedeniyle yükselmesi, tarife dilimleri değiştirilmediği için mükelleflerin daha yüksek oranlara geçmesine ve toplam talebin kendiliğinden daralmasına yol açmaktadır. Bu durum aşağıdakilerden hangisidir?

B

**Çözüm:** Mali sürüklenme, özellikle artan oranlı vergilerde nominal gelir artışının mükellefleri daha yüksek vergi dilimlerine taşınması sonucu vergi yükünün otomatik olarak yükselmesidir. Bu mekanizma toplam talebi frenleyebilir. Doğru cevap B'dir.

Dayanak / kavram: Maliye politikası - fiscal drag / mali sürüklenme | Düzey: Orta

27. Ekonomide atıl kapasite ve zayıf özel talep varken kamu altyapı yatırımlarının özel yatırımların verimliliğini ve beklenen satışlarını artırarak özel yatırımları da yükseltmesine ne ad verilir?

D

**Çözüm:** Kamu yatırımları özel sektörün maliyetini düşürüp talep beklentilerini güçlendirdiğinde özel yatırımları dışlamak yerine teşvik edebilir. Bu sonuç crowding-in ya da tamamlayıcılık etkisi olarak adlandırılır. Doğru cevap D'dir.

Dayanak / kavram: Maliye politikası - crowding-in etkisi | Düzey: Orta

28. Kamu borçlarının vadesinde düzenli biçimde ödenebilmesi için belirli gelirlerin önceden ayrı bir fonda biriktirilmesi yöntemine ne ad verilir?

C

**Çözüm:** İtfa fonu veya amortisman sandığı yönteminde kamu borçlarının anapara ödemeleri için belirli gelirler önceden ayrı bir fonda biriktirilir. Konversiyon borç koşullarının, konsolidasyon ise vadenin değiştirilmesine ilişkindir. Doğru cevap C'dir.

Dayanak / kavram: Kamu borç yönetimi - itfa fonu / amortisman sandığı | Düzey: Kolay

29. Kamu maliyesinde faiz dışı fazla aşağıdakilerden hangisiyle ifade edilir?

D

**Çözüm:** Faiz dışı denge, gelirlerden faiz dışı giderlerin çıkarılmasıyla bulunur. Sonucun pozitif olması faiz dışı fazla, negatif olması faiz dışı açık anlamına gelir. Doğru cevap D'dir.

Dayanak / kavram: Kamu borçlanması ve bütçe dengeleri - faiz dışı denge | Düzey: Orta

30. 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununa göre harcama yetkilisi aşağıdakilerden hangisidir?

B

**Çözüm:** 5018 sayılı Kanunda harcama yetkilisi, bütçeyle ödenek tahsis edilen her harcama biriminin en üst yöneticisi olarak tanımlanır. Harcama talimatı vermek ve ödeneğin etkili, ekonomik ve verimli kullanımını sağlamakla sorumludur. Doğru cevap B'dir.

Dayanak / kavram: 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu m. 31-32 | Düzey: Orta

## MUHASEBE - ÇÖZÜMLER

31-45

31. İşletme 1 Ekim tarihinde başlayan 12 aylık sigorta poliçesi için peşin 120.000 TL ödemiştir. Takvim yılı sonunda dönem ayırıcı kayıt yapıldığında 180 Gelecek Aylara Ait Giderler hesabında kalması gereken tutar kaç TL'dir?

C

**Çözüm:** Ekim, kasım ve aralık aylarına ait 3 aylık tutar cari yıl gideridir:  $120.000 \times 3/12 = 30.000$  TL. Kalan 9 aylık 90.000 TL gelecek döneme ait olduğundan 180 Gelecek Aylara Ait Giderler hesabında izlenir. Doğru cevap C'dir.

Dayanak / kavram: Tekdüzen Hesap Planı - 180 Gelecek Aylara Ait Giderler | Düzey: Kolay

32. İşletme henüz teslim etmediği mallar için müşteriden banka hesabına 80.000 TL sipariş avansı almıştır. İlk kayıt aşağıdakilerden hangisidir?

A

**Çözüm:** Mal teslim edilmediği için gelir doğmamıştır. Bankaya giren tutar 102 Bankalar hesabına borç, işletmenin müşteriye karşı yükümlülüğü ise 340 Alınan Sipariş Avansları hesabına alacak kaydedilir. Doğru cevap A'dır.

Dayanak / kavram: Tekdüzen Hesap Planı - 102 Bankalar, 340 Alınan Sipariş Avansları | Düzey: Kolay

33. Bir vergilendirme döneminde 391 Hesaplanan KDV hesabı 150.000 TL, 191 İndirilecek KDV hesabı 110.000 TL bakiye vermektedir. Dönem sonu mahsup kaydında ödenecek KDV tutarı ve kullanılacak hesap aşağıdakilerden hangisidir?

C

**Çözüm:** Hesaplanan KDV'den indirilecek KDV düşülür:  $150.000 - 110.000 = 40.000$  TL. Mahsup kaydında 391 borçlandırılır, 191 alacaklandırılır ve fark 360 Ödenecek Vergi ve Fonlar hesabına alacak yazılır. Doğru cevap C'dir.

Dayanak / kavram: Tekdüzen Hesap Planı - KDV hesaplarının dönem sonu mahsubu | Düzey: Orta

34. İşletmede brüt ücret gideri 300.000 TL, personelden yapılacak vergi ve sosyal güvenlik kesintileri toplamı 90.000 TL, personele ödenecek net tutar 210.000 TL'dir. Ücret tahakkuk kaydında aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

C

**Çözüm:** Ücret gideri brüt tutar üzerinden muhasebeleştirilir. Net ücret 335 Personeler Borçlar hesabına, vergi ve sosyal güvenlik kesintileri ise ilgili 360/361 hesaplarına alacak kaydedilir. Doğru cevap C'dir.

Dayanak / kavram: Tekdüzen Hesap Planı - ücret tahakkuku | Düzey: Orta

35. İşletme bankadan 500.000 TL kısa vadeli kredi kullanmış ve tutar işletmenin banka hesabına aktarılmıştır. Ana para kaydı aşağıdakilerden hangisidir?

A

**Çözüm:** Kredi tutarı banka varlığını artırdığı için 102 Bankalar hesabı borçlandırılır. Kısa vadeli finansal borç 300 Banka Kredileri hesabında alacak izlenir. Doğru cevap A'dır.

Dayanak / kavram: Tekdüzen Hesap Planı - 102 Bankalar, 300 Banka Kredileri | Düzey: Kolay

36. Aşağıdakilerden hangisi nakit akış tablosunda finansman faaliyetlerinden kaynaklanan nakit girişi olarak sınıflandırılır?

B

**Çözüm:** Yeni pay ihracı işletmenin özkaynak finansmanı sağlamasıdır ve finansman faaliyetlerinden nakit girişi sayılır. Mal satışı ve alacak tahsili işletme faaliyeti, makine satışı yatırım faaliyetidir. Doğru cevap B'dir.

Dayanak / kavram: Nakit akış tablosu - finansman faaliyetleri | Düzey: Kolay

37. Bir işletmenin hazır değerleri 120.000 TL, menkul kıymetleri bulunmamakta ve kısa vadeli yabancı kaynakları 300.000 TL'dir. Nakit oran kaçtır?

B

**Çözüm:** Nakit oran = (Hazır Değerler + Menkul Kıymetler) / Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar formülüyle hesaplanır.  $120.000 / 300.000 = 0,40$ 'tır. Doğru cevap B'dir.

Dayanak / kavram: Mali tablolar analizi - nakit oran | Düzey: Orta

38. Toplam varlıkları 1.200.000 TL ve özkaynakları 450.000 TL olan bir işletmenin finansal kaldıraç oranı (toplam yabancı kaynaklar / toplam varlıklar) kaçtır?

D

**Çözüm:** Toplam yabancı kaynaklar =  $1.200.000 - 450.000 = 750.000$  TL'dir. Finansal kaldıraç oranı  $750.000 / 1.200.000 = 0,625$ , yani %62,5'tir. Doğru cevap D'dir.

Dayanak / kavram: Mali tablolar analizi - finansal kaldıraç oranı | Düzey: Zor

39. Dönem içi stok sayımında kaydi stoktan 25.000 TL daha az ticari mal bulunduğu ve noksanlığın nedeni henüz belirlenemediği durumda geçici olarak borçlandırılacak hesap aşağıdakilerden hangisidir?

A

**Çözüm:** Nedeni henüz saptanamayan stok noksanı geçici olarak 197 Sayım ve Tesellüm Noksanları hesabına borç, ilgili stok hesabına alacak kaydedilir. Neden belirlendiğinde 197 hesabı uygun hesaba devredilerek kapatılır. Doğru cevap A'dır.

Dayanak / kavram: Tekdüzen Hesap Planı - 197 Sayım ve Tesellüm Noksanları | Düzey: Kolay

40. Şirket, ortağına ticari faaliyetle ilgili olmayan 200.000 TL tutarında borç vermiş ve bedeli banka hesabından ödemiştir. Yapılacak kayıt aşağıdakilerden hangisidir?

A

**Çözüm:** Ortağa ticari nitelik taşımayan borç verilmesi şirket için bir alacak doğurur ve 131 Ortaklardan Alacaklar hesabı borçlandırılır. Banka varlığı azaldığı için 102 Bankalar hesabı alacaklandırılır. Doğru cevap A'dır.

Dayanak / kavram: Tekdüzen Hesap Planı - 131 Ortaklardan Alacaklar | Düzey: Orta

41. Genel kurulun ortaklara 200.000 TL kar payı dağıtılmasına karar verdiği, ancak ödemenin henüz yapılmadığı durumda ortaklara olan borcun izlenmesinde kullanılacak hesap aşağıdakilerden hangisidir?

B

**Çözüm:** Dağıtım kararıyla ortaklara karşı kısa vadeli bir borç doğar. Bu tutar 331 Ortaklara Borçlar hesabında izlenir; ödeme yapıldığında hesap borçlandırılarak kapatılır. Doğru cevap B'dir.

Dayanak / kavram: Tekdüzen Hesap Planı - 331 Ortaklara Borçlar | Düzey: Orta

42. Şirket kuruluşu ve örgütlenmesi için yapılan, işletmenin aktifleştirmeyi tercih ettiği harcamaların izleneceği hesap aşağıdakilerden hangisidir?

C

**Çözüm:** Kuruluş ve örgütlenme amacıyla yapılan ve aktifleştirilmesi tercih edilen harcamalar 262 Kuruluş ve Örgütlenme Giderleri hesabında izlenir. Bu hesap maddi olmayan duran varlık grubundadır ve ilgili esaslara göre itfa edilir. Doğru cevap C'dir.

Dayanak / kavram: Tekdüzen Hesap Planı - 262 Kuruluş ve Örgütlenme Giderleri | Düzey: Orta

43. Aşağıdaki üretim ortamlarından hangisinde sipariş maliyet sisteminin kullanılması daha uygundur?

B

**Çözüm:** Sipariş maliyet sistemi, her işin veya siparişin ayrı özellik taşıdığı ve maliyetlerin iş bazında izlenebildiği üretimlerde uygundur. Homojen ve sürekli üretimlerde safha maliyet sistemi tercih edilir. Doğru cevap B'dir.

Dayanak / kavram: Maliyet muhasebesi - sipariş maliyet sistemi | Düzey: Orta

44. Kurulum faaliyetine ait toplam 480.000 TL maliyet, kurulum sayısı maliyet etkeni kullanılarak A ve B mamullerine dağıtılacaktır. A mamulü 60, B mamulü 20 kurulum gerektirmiştir. A mamulüne yüklenecek kurulum maliyeti kaç TL'dir?

D

**Çözüm:** Toplam kurulum sayısı  $60 + 20 = 80$ 'dir. Faaliyet oranı  $480.000 / 80 = 6.000$  TL/kurulum; A mamulüne  $60 \times 6.000 = 360.000$  TL yüklenir. Doğru cevap D'dir.

Dayanak / kavram: Maliyet muhasebesi - faaliyet tabanlı maliyetleme | Düzey: Zor

45. A ve B birleşik mamullerinin ayrılma noktasındaki satış değerleri sırasıyla 600.000 TL ve 300.000 TL'dir. Toplam birleşik maliyet 900.000 TL olduğuna göre satış değerleri yönteminde A mamulüne dağıtılacak maliyet kaç TL'dir?

C

**Çözüm:** Toplam satış değeri 900.000 TL'dir. A'nın payı  $600.000 / 900.000 = 2/3$  olduğundan birleşik maliyetin  $900.000 \times 2/3 = 600.000$  TL'si A mamulüne dağıtılır. Doğru cevap C'dir.

Dayanak / kavram: Maliyet muhasebesi - birleşik mamuller ve satış değeri yöntemi | Düzey: Zor

## İKTİSAT - ÇÖZÜMLER

46-60

46. Tüketicinin geliri M, X malının fiyatı Px ve Y malının fiyatı Py ise X yatay ekseninde, Y dikey ekseninde gösterildiğinde bütçe doğrusunun eğimi nedir?

A

**Çözüm:** Bütçe kısıtı  $P_x X + P_y Y = M$ 'dir. Y yalnız bırakıldığında  $Y = M/P_y - (P_x/P_y)X$  elde edilir; dolayısıyla eğim  $-P_x/P_y$ 'dir. Doğru cevap A'dır.

Dayanak / kavram: Mikro iktisat - tüketici bütçe doğrusu | Düzey: Kolay

47. Bir malın fiyatı düştüğünde Slutsky ayrıştırmasına ilişkin aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

C

**Çözüm:** Slutsky yaklaşımı fiyat değişiminin toplam etkisini ikame ve gelir etkisine ayırır. Ucuzlayan mala yönelik ikame etkisi daima talebi artırıcı yöndedir; gelir etkisi normal malda aynı, düşük malda ters yönde çalışabilir. Doğru cevap C'dir.

Dayanak / kavram: Mikro iktisat - Slutsky ayrıştırması | Düzey: Orta

48. Bir firmanın ilk dört birimin marjinal maliyetleri sırasıyla 10, 20, 30 ve 40 TL'dir. Piyasa fiyatı 40 TL iken firma dört birim satıyorsa toplam üretici rantı kaç TL'dir?

A

**Çözüm:** Her birim için üretici rantı fiyat ile marjinal maliyet arasındaki farktır.  $(40-10) + (40-20) + (40-30) + (40-40) = 60$  TL'dir. Doğru cevap A'dır.

Dayanak / kavram: Mikro iktisat - üretici rantı | Düzey: Orta

49. Marjinal ürün ile ortalama ürün arasındaki ilişkiye göre aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

D

**Çözüm:** Marjinal değer ortalama değerinden yüksekse ortalama değeri yükseltir, alındaysa düşürür. Bu nedenle marjinal ürün eğrisi ortalama ürün eğrisini ortalama ürünün maksimum noktasında keser. Doğru cevap D'dir.

Dayanak / kavram: Mikro iktisat - üretim teorisi | Düzey: Kolay

50. İki malın birlikte üretilmesinin toplam maliyeti, bu malların ayrı ayrı üretilme maliyetleri toplamından düşüğe aşağıdakilerden hangisi söz konusudur?

B

**Çözüm:** Kapsam ekonomisi, birden fazla ürünün ortak girdi, dağıtım ağı veya teknoloji sayesinde birlikte daha düşük maliyetle üretilmesidir. Matematiksel olarak  $C(q_1, q_2) < C(q_1, 0) + C(0, q_2)$  koşulu bunu gösterir. Doğru cevap B'dir.

Dayanak / kavram: Mikro iktisat - kapsam ekonomileri | Düzey: Orta

51. Homojen mal üreten, aynı sabit marjinal maliyete sahip, kapasite kısıtı bulunmayan iki firmanın fiyat üzerinden rekabet ettiği standart Bertrand modelinde denge sonucu aşağıdakilerden hangisidir?

D

**Çözüm:** Standart Bertrand modelinde bir firma rakibinden çok az daha düşük fiyat vererek tüm talebi çekebilir. Bu fiyat kırma süreci fiyat marjinal maliyete eşitlenince durur; sonuç tam rekabetçi dengeye benzer. Doğru cevap D'dir.

Dayanak / kavram: Mikro iktisat - Bertrand fiyat rekabeti | Düzey: Zor

52. Tek alıcının bulunduğu monopson emek piyasasında, diğer koşullar sabitken rekabetçi emek piyasasına göre hangi sonuç beklenir?

B

**Çözüm:** Monopsoncu daha fazla işçi istihdam etmek için bütün işçilere daha yüksek ücret ödemek zorunda kaldığından marjinal faktör maliyeti ücret arzının üzerindedir. Denge, rekabetçi duruma göre daha düşük istihdam ve ücrette oluşur. Doğru cevap B'dir.

Dayanak / kavram: Mikro iktisat - monopson | Düzey: Orta

53. Açık bir ekonomide milli tasarruf S ve yurtiçi yatırım I ile net ihracat NX arasındaki temel muhasebe özdeşliği aşağıdakilerden hangisidir?

C

**Çözüm:** Milli gelir özdeşliğinden  $Y = C + I + G + NX$  ve milli tasarruf tanımından  $S = Y - C - G$  elde edilir. Bu iki eşitlik birleştirildiğinde  $S - I = NX$  bulunur. Doğru cevap C'dir.

Dayanak / kavram: Makro iktisat - açık ekonomi gelir özdeşlikleri | Düzey: Orta

54. Tüketim fonksiyonu  $C = 100 + 0,75Y_d$  biçimindedir. Harcanabilir gelir 800 iken ortalama tüketim eğilimi kaçtır?

A

**Çözüm:** Tüketim  $C = 100 + 0,75 \times 800 = 700$ 'dür. Ortalama tüketim eğilimi  $C/Y_d = 700/800 = 0,875$  olarak bulunur. Doğru cevap A'dır.

Dayanak / kavram: Makro iktisat - Keynesyen tüketim fonksiyonu | Düzey: Kolay

55. Keynesyen likidite tercihi teorisinde spekülative para talebine ilişkin aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

D

**Çözüm:** Faiz düşüken gelecekte faiz artışı ve tahvil fiyatı düşüşü beklentisi güçlenir; ekonomik birimler para tutmayı tercih eder. Bu nedenle spekülative para talebi faizle ters yönlüdür ve çok düşük faizlerde likidite tuzağı oluşabilir. Doğru cevap D'dir.

Dayanak / kavram: Para teorisi - Keynesyen likidite tercihi | Düzey: Orta

56. Petrol fiyatlarında keskin ve kalıcı bir artışın kısa dönem toplam arzı sola kaydırması halinde hangi bileşim beklenir?

D

**Çözüm:** Olumsuz arz şoku firmaların maliyetini artırır ve kısa dönem toplam arzı sola kaydırır. Sonuç daha yüksek fiyat düzeyi ile daha düşük reel üretimin birlikte görülmesidir; bu durum stagflasyon olarak adlandırılır. Doğru cevap D'dir.

Dayanak / kavram: Makro iktisat - toplam arz şokları ve stagflasyon | Düzey: Kolay

57. Uluslararası makroekonomide imkansız üçlü ilkesine göre bir ülke aşağıdaki üç hedeften hangilerini aynı anda tam olarak sürdüremez?

A

**Çözüm:** İmkansız üçlüye göre sabit kur, bağımsız para politikası ve tam sermaye hareketliliği aynı anda sürdürülemez. Bir ülke bu üç hedeften en fazla ikisini seçebilir. Doğru cevap A'dır.

Dayanak / kavram: Uluslararası iktisat - imkansız üçlü / trilemma | Düzey: Zor

58. Beklentiler hipotezinde vade primi ihmal edildiğinde yukarı eğimli getiri eğrisi genellikle neye işaret eder?

D

**Çözüm:** Beklentiler hipotezine göre uzun vadeli faiz, beklenen gelecekteki kısa vadeli faizlerin yaklaşık ortalamasıdır. Vade primi yok sayıldığında yukarı eğimli getiri eğrisi, gelecekte kısa vadeli faizlerin yükselmesinin beklendiğini gösterir. Doğru cevap D'dir.

Dayanak / kavram: Para ve finans - faizlerin vade yapısı, beklentiler hipotezi | Düzey: Orta

59. Karşılaştırmalı üstünlük ilkesine göre uluslararası uzmanlaşmanın temeli aşağıdakilerden hangisidir?

D

**Çözüm:** Karşılaştırmalı üstünlük, üretimdeki mutlak verimlilikten değil fırsat maliyeti farklarından doğar. Bir ülke bütün mallarda mutlak üstün olsa bile fırsat maliyetlerine göre uzmanlaşma karşılıklı kazanç sağlayabilir. Doğru cevap D'dir.

Dayanak / kavram: Uluslararası iktisat - Ricardo ve karşılaştırmalı üstünlük | Düzey: Kolay

60. Türkiye ile Avrupa Birliği arasındaki Gümrük Birliğinin temel kapsamına ilişkin aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

C

**Çözüm:** 1996'da yürürlüğe giren Türkiye-AB Gümrük Birliği esas olarak sanayi ürünlerini ve işlenmiş tarım ürünlerinin sanayi bileşenini kapsar. Türkiye üçüncü ülkelere karşı AB'nin ortak gümrük tarifesine uyum sağlar; hizmetler ve temel tarım ürünleri bütünüyle kapsamda değildir. Doğru cevap C'dir.

Dayanak / kavram: Türkiye ekonomisi - 1/95 sayılı Ortaklık Konseyi Kararı ve Gümrük Birliği | Düzey: Zor